समःरागद्वेषशून्यः लब्धालब्धेनेति यदृच्छालाभसंतुष्टइत्यर्थः ॥ १२ ॥ तेजस्वीसत्ववान् ब्रह्मणोमहत्तत्त्वस्यपदंलयस्थानंप्रकृतिंनिनीषेत्वशीकर्तुमिच्छेत् ॥ १३ ॥ ऐकाग्र्यंविषयेभ्योनिरोधंकृत्वाआत्मनिबुद्धौमनोधारयेत् संकल्पात्मकंमनोनिरुंध्यादित्यर्थः ॥ १४ ॥ इंद्रियाणामनिरोधेदोषमाह जंतोरिति प्रज्ञाशास्त्रजाबुद्धिः स्रवतेविषयप्रावण्यात्क्षीयते दृतेश्चर्मकोशस्य ॥ १५ ॥ मनइति इंद्रियाणांनियहोमनोनियहपूर्वकएवेत्यर्थः कुमीनंजालदंशक्षमंमीनं ॥ १६ ॥ ततइति संकल्पत्यागएवमनसआत्मनिबुद्धौधारणंनाम ॥ १७ ॥ संधायध्येयवस्तुनःअभिसंधानंकृत्वानतुसुप्ताविवतमोग्रस्तत्वेनमनसिस्थापयेत् आत्मनिबुद्धौ ॥१८॥ प्रसीदंतिसंकल्पजंकालुष्यंत्यजंति तत्रहेतुःसंस्थायनाशंप्राप्य वन्ह्यौष्ण्यवत्स्वरूपनाशानुविनाश्येवइंद्रियाणांकालुष्यमित्यर्थः ब्रह्ममहत्तत्त्वंप्रकाशते निर्विषयवेदनम

सिद्ध्यंतिचास्यसर्वार्थाविज्ञानंचप्रवर्तते ॥ समःसर्वेषुभूतेषुलब्धालब्धेनवर्तयन् ॥ १२ ॥ धूतपाप्मातुतेजस्वीलघ्वाहारोजितेंद्रियः ॥ कामक्रोधौवशेकृत्वानिनीषेद्ब्रह्मणःपदं ॥ १३ ॥ मनसश्चेंद्रियाणांचकृत्वैकाग्र्यंसमाहितः ॥ पूर्वरात्रापरार्धेचधारयेन्मनआत्मनि ॥ १४ ॥ जंतोःपंचेंद्रियस्यास्ययदेकंछिद्रमिंद्रियं ॥ ततोऽस्यस्रवतेप्रज्ञादृतेःपादादिवोदकं ॥ १५ ॥ मनस्तुपूर्वमादद्यात्कुमीनमिवमत्स्यहा ॥ ततःश्रोत्रंततश्चक्षुर्जिह्वाघ्राणंचयोगवित् ॥ १६ ॥ ततएतानिसंयम्यमनसिस्थापयेद्यतिः ॥ तथैवापोह्यसंकल्पान्मनोह्यात्मनिधारयेत् ॥ १७ ॥ पंचेंद्रियाणिसंधायमनसिस्थापयेद्यतिः ॥ यदैतान्यवतिष्ठंतिमनःषष्ठान्यथात्मनि ॥ १८ ॥ प्रसीदंतिचसंस्थायतदाब्रह्मप्रकाशते ॥ विधूमइवदीप्तार्चिरादित्यइवदीप्तिमान् ॥ १९ ॥ वैद्युतोऽग्निरिवाकाशेदृश्यतेत्मातथात्मनि ॥ सर्वस्तत्रसर्वत्रव्यापकत्वाच्चदृश्यते ॥ २० ॥ तंपश्यंतिमहात्मानोब्राह्मणायेमनीषिणः ॥ धृतिमंतोमहाप्राज्ञाःसर्वभूतहितेरताः ॥ २१ ॥ एवंपरिमितंकालमाचरन्संशितव्रतः ॥ आसीनोहिरहस्येकोगच्छेदक्षरसाम्यतां ॥ २२ ॥ प्रमोहोभ्रमआवर्तोघ्राणंश्रवणदर्शने ॥ अद्भुतानिरसस्पर्शौशीतोष्णेमारुताकृतिः ॥ २३ ॥ प्रतिभामुपसर्गांश्चाप्युपसंगृह्ययोगतः ॥ तांस्तत्त्वविदनादृत्यआत्मन्येवनिवर्तयेत् ॥ २४ ॥

स्मीत्येतावत्प्रत्ययमात्रंसएवब्रह्मप्रकाशोयोगानांसत्वपुरुषान्यताख्यातिःशुद्धत्वंपदार्थसाक्षात्कारः ॥ १९ ॥ आत्माशुद्धत्वंपदार्थःआत्मनिसूक्ष्मबुद्धौअस्मितामात्रायां सर्वोहंकारादिर्विकारस्तत्रमहत्यात्मनिसचमहानात्माकारणत्वेनव्यापकत्वादेवसर्वत्रेत्यर्थः ॥ २० ॥ २१ ॥ परिमितंषण्मासमात्रं तथाचश्रुतिः षड्भिर्मासैस्तुयुक्तस्यनित्ययुक्तस्ययोगिनः आनंदःपरमोगुह्यःसम्यग्योगःप्रवर्ततइति संशितव्रतः सम्यक्तीक्ष्णनियमः रागादिच्छेदकत्वमिहशितत्वं अक्षरंअस्मितानिर्मुक्तंशुद्धात्मस्वरूपंतेनसाम्यतांसमतांलक्षणभेदाभावं स्वार्थेष्यञ् ॥ २२ ॥ योगविघ्नानाह प्रमोहइति प्रमोहोलयःभ्रमोविक्षेपःआवर्तउभयास्पर्शीकषायः घ्राणेतिदिव्यगंधादिग्रहणंच मारुताकृतिरितिशीघ्रगतिःअदर्शनसिद्धिराकाशगमनंचेत्युक्तं ॥ २३ ॥ प्रतिभांसकलशास्त्रार्थभानं उपसर्गाःदिव्यांगनासंगादयःतांश्चउपसंगृह्ययोगबलेनलब्ध्वाअनादृत्यचआत्मनिबुद्धावेवनिवर्तयेत्संहरेत् बुद्धिकल्पितत्वात्तेषांतत्रैवसंहारस्ययुक्तत्वात् ॥ २४ ॥

Digitized by Google